

Муравський В. В.,
д. е. н, професор, професор кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний університет

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ В ІНДУСТРІЇ 5.0

Новітнім етапом розвитку суспільних формацій є становлення Індустрії 5.0. Вагомою компонентою сучасного індустріально-технологічного укладу є постінформаційне суспільство, у якому важливий не тільки зміст інформації, але й методики її обробки, інтерпретації, передачі та використання для прийняття управлінських рішень варіативними внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами. Обґрунтовано затребуваність бухгалтерського обліку як інформаційної компоненти Індустрії 5.0, який готує та оптимізує економічну інформацію відповідно до інформаційних пріоритетів користувачів.

Подальше економічне зростання пов'язане з врахуванням інформаційних пріоритетів варіативних груп стейкхолдерів, що потребує використання інноваційних методик збору усіх первинних даних, їх попередньої обробки у місцях генерування та, що найважливіше, повної інтерпретації та вироблення проєктів управлінських рішень для ефективного управління підприємствами.

Новітній етап соціально-економічного розвитку ґрунтуються на принципах Індустрії 4.0 з акцентом на взаємодію людини з новітніми технологіями. Інноваційними технологіями, розвиток яких пов'язаний зі становленням Індустрії 4.0, є: штучний інтелект, блокчейн, віртуальна і доповнена реальність, Інтернет речей, цифрові двійники, аеровізуальний моніторинг тощо. Ці ж технології з новими способами їх використання задля забезпечення інформаційних пріоритетів стейкхолдерів є базою новітньої генерації технологічного розвитку людства. Людиноцентризм є основним лейтмотивом більшості напрямів розвитку бухгалтерського обліку в Індустрії 5.0. Найбільш кардинальна відмінність Індустрії 5.0 від попередніх поколінь

соціально-економічного розвитку полягає у масштабованості обробки, передачі та інтерпретації облікової інформації. В постінформаційному суспільстві інформаційні трансформації, що відбуваються на рівні підприємства, екстраполюються на об'єднання суб'єктів господарювання, окремі галузі економіки, міста, регіони та, навіть, країни. В такому випадку бухгалтерський облік стає інформаційним посередником між мікро- та макро-рівнями.

В Індустрії 5.0 зростає важливість бухгалтерського обліку як найбільш важливого джерела інформації про діяльність підприємств та первинного елементу контролю за фінансово-господарськими процесами у сучасному постінформаційному суспільстві. На бухгалтерський облік здійснюють вплив десять принципів положень Індустрії 5.0, які полягають у: інтелектуальному урядуванні та самоуправлінні, децентралізації, безпеці підприємств, людиноцентризму та цінності людського капіталу, сталому розвитку малих та середніх підприємств, тотальності інновацій та Deep Tech, стійкості екосистем, циркулярній економіці, соціальній орієнтації, ESG звітності. Основними перевагами становлення концепції Індустрії 5.0 у частині розвитку бухгалтерського обліку є: інтенсифікація економіки; особистісне зростання; децентралізація управління та саморегулювання; забезпечення урбаністичного комфорту; якісне отримання адміністративних послуг; екологічний, соціальний захист та кібернетично-військова безпека громадян.

У діяльності підприємств в постінформаційному суспільстві відбуваються інформаційні трансформації, які можуть значно масштабуватися до рівня окремих галузей чи територіальних об'єднань. В такому випадку бухгалтерський облік з використанням інноваційних комп'ютерно-комунікаційних технологій стає інформаційним посередником між мікро- та макро-рівнями суспільного розвитку. Як наслідок, подальшого дослідження потребують перспективні напрямки трансформації бухгалтерського обліку різних галузей економіки в умовах становлення Індустрії 5.0, а також з'ясування впливу особливостей застосування інноваційних комп'ютерно-комунікаційних технологій на облікову теорію та практику.